

ירושלים, א' טבת תשע"ו
13 דצמבר 2015
פרוטוקול מס' 141

הבהרה: פרוטוקול ועדת המכרזים אינו מהווה התקשרות או התחייבות להתקשרות כלפי הספק. התקשרות עם ספק תיעשה אך ורק על ידי הוצאת הזמנה ואו הסכם חתומים על ידי מורשי החתימה המוסמכים לחייב את המשרד.

ועדת מכרזים מיום 25.10.2015

פרוטוקול מס' 141

משתתפים: מר רן ישי, סמנכ"ל בכיר למינהל ומשאבי אנוש, יו"ר הוועדה
גב' איילה יוסף, ס' חשב, חברה
עו"ד עידן מונציק, עוזר היועמ"ש, חבר
עו"ד אורלי פישמן אורן, סגנית היועמ"ש, משקיפה
גב' אולגה בכשי, סגן ר' אגף תקציבים ופרויקטים, חברה
מר רועי אסף, ר' אגף פיתוח חברתי, הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים
נציג יחי מקצועית
גב' מעין אליהו אוחיון, מרכזת הוועדה

קידום מיזם משותף בתחום התמחויות של החברה הערבית 'הדבר הבא'

שם הספק ומספרו: עמותת אלומה (מלכ"ר 580025765)
תקופת ההתקשרות: שנה מיום חתימת מורשי החתימה של המשרד על הסכם עם אופציה להארכת ההתקשרות בשתי תקופות של שנה כל אחת.
שווי ההתקשרות: 1,579,248 כולל מע"מ לשנה, כאשר חלקו של המשרד יעמוד על 598,353 ₪ כולל מע"מ.
סוג ההתקשרות: רכש שירות
תקנה תקציבית: 04-51-01-37

תיאור מהות ההתקשרות/פניית היחידה המקצועית:

מצ"ב פנייתו של מר רועי אסף, ר' אגף פיתוח חברתי, הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים, ממנה עולה כדלקמן:

תכנית "הדבר הבא" קמה ביוני 2012 במטרה לפתח וללוות תכניות מתמחים ועל מנת לקדם את פרקטיקת ההתמחות בארץ.

במסגרת התכנית "הדבר הבא" פועלים לשינוי תודעתי חברתי תוך יצירת הזדמנויות עבור סטודנטים להשתלב בהתמחות איכותית. בנוסף, העמותה פועלת להכרה של האקדמיה בהתמחות כשלב אינהרנטי בהכשרת סטודנטים בתחום לימודיהם ולקידום בעולם העבודה בהמשך, זאת על ידי מתן נקודות זכות עבור ההתמחות וכן בכלים נוספים, כל זאת נעשה במטרה לעודד מעסיקים לפתיחת אפשרויות התמחות ראויות, לשילוב מתמחים בארגונים ולליווי המעסיקים בתהליך זה.

הרשות לפיתוח כלכלי מעוניינת להפעיל פרויקט התמחות זה עבור החברה הערבית בישראל.

נתונים מישראל ומהעולם מצביעים על כך ששיעורי התעסוקה של מעוטי השכלה נמוכים בהרבה מאלו של בעלי השכלה.

ירושלים, א' טבת תשע"ו

13 דצמבר 2015

פרוטוקול מס' 141

עם זאת, גם לאחר רכישת תואר אקדמי תוך השקעת מאמצים ומשאבים ניכרים, מתקשים צעירים וצעירות רבים למצות את הכשרתם לכדי תעסוקה אקדמאית הולמת. מחקרים מראים כי קיימת תופעה עולמית בה סטודנטים מתקשים להתקבל למשרות פתיחה. הסטודנטים נתקלים בקשיים בהחזרת ההשקעה הכספית בלימודים ובהחזרת הלוואות שנטלו לצורך מימון הלימודים. ממצא הדוח מצביע על כך כי כ- 50% מבוגרי האוניברסיטאות אינם סבורים שהלימודים הגבוהים העלו את הסיכוי שלהם למצוא ולהשתלב בעבודה. על אף האבטלה העולה בקרב בוגרי תארים, ישנה דרישה לעובדים בעלי כישורים. על פי מחקרים 39% מהמעסיקים דיווחו כי מחסור בכישורים נדרשים בקרב המועמדים הינה הסיבה העיקרית לאי יכולתם לאייש עובדים בתפקידי כניסה לארגון. יותר מכך, 36% מהמעסיקים דיווחו כי מחסור בכישורים גרמו לבעיות משמעותיות במונחים של עלות, איכות, זמן, או גרוע מכך.

בישראל, קיים מצב של "השכלה עודפת". על פי מחקר של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ושל המועצה להשכלה גבוהה משנת 2008, 37% מקרב המועסקים בעלי תארים אקדמיים סובלים מ"השכלה עודפת"- מצב שבו השכלת הפרט עולה על הנדרש לביצוע עבודתו. שכרם של בעלי השכלה עודפת נמוך ב-11% וגדל בקצב איטי יותר מאלה המועסקים בעבודה ההולמת את השכלתם. עוד על פי המחקר, אחוז בעלי ההשכלה העודפת בישראל הינו מהגבוהים בעולם. מדו"ח "פני החברה בישראל" שפורסם ב-2007 ניתן ללמוד על כמות בעלי השכלה אקדמית שאינם עוסקים במשלחי יד המצריכים השכלה אקדמית.

הציבור הערבי בישראל מהווה כ- 20% מכלל אזרחי המדינה. למרות שאחוז הזכאים לבגרות בקרב בוגרי החינוך הערבי הוא 48% (נכון לשנת 2010), חלקם מתוך כלל הסטודנטים הלומדים לתואר ראשון בישראל נמוך משמעותית מחלקם באוכלוסייה ועומד על כ-12%. כ-12% מקרב האוכלוסייה הערבית משתלבים בהשכלה גבוהה. נתונים אלו מגלמים בתוכם עלייה עקבית בשיעור השתתפותם של ערבים במערכת ההשכלה הגבוהה בשני העשורים האחרונים. את הסיבות לעלייה זו ניתן לייחס להכרה המתחזקת בקרב הציבור הערבי בהשכלה כאמצעי לקידום הפרט והמגזר ולפתיחתן של המכללות האקדמיות שהגדילה את היצע האפשרויות להשתלבות בהשכלה הגבוהה. בתקופה זו שיעור הערבים הלומדים לתואר ראשון ולתואר שני באוניברסיטאות כמעט הכפיל את עצמו.

בתוך כך, גדל ביותר מפי שניים שיעור הסטודנטים הערבים לתואר ראשון ולתואר שני באוניברסיטאות הלומדים רפואה, מקצועות עזר רפואיים ומדעי החברה, עסקים וניהול. מקצוע החינוך וההכשרה להוראה נשאר תחום הלימודים העיקרי. שיעור הנשים הערביות הלומדות כיום במוסדות להשכלה גבוהה גבוה משיעור הגברים הערבים ורובן לומדות את מקצועות החינוך וההכשרה להוראה.

הקשיים לא מסתיימים עם השגת תואר אקדמי. נכון ליוני 2010 היו בישראל כ-13,500 אקדמאים ערבים בלתי מועסקים. הסקר החברתי של הלמ"ס (2008) מלמד כי כ-9,000 מתוך כ-10,000 נשים ערביות אקדמיות בלתי מועסקות מוגדרות כמיואשות מלמצוא עבודה. לצדן יש עוד 3,500 גברים אקדמאים ערבים שאינם מועסקים. מגמה זו צפויה להתרחב עם הגידול במספר בוגרי התארים באוכלוסייה הערבית. (המכון הישראלי לדמוקרטיה, פורום קיסריה, יוני 2010). ממחקר של פניגר וחבריו מצאו כי שיעור בעלי ההכנסה הגבוהה מקרב בעלי תארים, הוא הנמוך ביותר בקרב האוכלוסייה המוסלמית בהשוואה לקבוצות אחרות בחברה הישראלית.

הצורך הבולט העולה מהסקירה שלעיל, הינו הצורך ביצירת תשתית טובה לבוגר האקדמיה הצעיר, בן האוכלוסייה הערבית להתמודדות עם שוק העבודה ועם החסמים המאפיינים אותו בכלים ראויים, מותאמים ואפקטיביים ככל האפשר, במטרה להשתלב בעבודה ההולמת את השכלתו וכישוריו.

לצורך כך, נדרשת התערבות טרם היציאה לשוק העבודה. התערבות אשר תספק הבנה טובה יותר של השוק- ההזדמנויות והחסמים, דרך התנסות ועיבוד.

ירושלים, א' טבת תשע"ו

13 דצמבר 2015

פרוטוקול מס' 141

תכנית 'הדבר הבא לחברה הערבית' פועלת במספר מוקדים, שרובם נמצאים במוסדות השכלה גבוהה. כל מוקד מנוהל על ידי רכז בחלקיות משרה ומעליו מנהל חברה ערבית. מעבר לתכנית מטה הכולל מגייס קשרי מעסיקים ומנהל הדרכה ומנהל כללי המספק מגוון רחב של שירותים למוקדים ולרכזים כגון: מעטפת לימודית, שיווק, השתלמויות, הערכה ומדידה ופיתוח. תכנית 'הדבר הבא' נמצאת בתוך עמותת אלומה האחראית, בין היתר, על סוגיות ייעוץ מקצועי, כוח אדם, תקציב, ליווי משפטי וביטוחי, משרד ואדמיניסטרציה.

תקציב 'הדבר הבא לחברה הערבית' מורכב מארבעה חלקים עיקריים: שירותים לסטודנט (המעטפת), הפעלת המוקדים בשטח, מטה התכנית ופיתוח ותחזוק התכנית:

1. שירותים לסטודנט (המעטפת):
מיועד להכשרות הסטודנטים כמו גם למלגות נסיעות.
2. הפעלת המוקדים בשטח:
מיועד למימון הרכזים בשטח ולהשתלמויות רכזים.
3. מטה התכנית:
מיועד לעלויות השכר של המטה הכולל מנהל תכנית, מנהל חברה ערבית, מנהל קשרי מעסיקים לחברה הערבית ואדמיניסטרציה.
4. פיתוח ותחזוק התכנית:
הסעיף כולל הוצאות מנהליות, שכ"ד, תקשורת, הוצאות משרדיות, שיווק, הערכה ומדידה, פיתוח חומרים וייעוץ משפטי, ביטוחי ומקצועי.

לעמותת אלומה קיים ניסיון מוכח בתחום זה. היא מתחייבת לכספים עבור עלות המיזם המשותף מצידה בסך 980895 לשנה ולמשך שלוש אל מול 598,353 לשנה ממקורותינו.

דיון ונימוקים

מאחר והיחידה המקצועית מבקשת להתקשר עם עמותת אלומה במיזם משותף לפי תקנה 303 לתקנות חובת המכרזים, וועדת המכרזים, לפי תקנה 33 לתקנות בוחנת את קיומו של מיזם משותף זה בהתאם למבחנים הקיימים להבחנה בין רכישה לתמיכה:

1. **המחויבות לביצוע הפעילות** - הרשות מעוניינת מצידה במיזם זה בשל הקושי הרב שחווים מועמדים מהמגזר הערבי במעבר מעולם האקדמיה לשוק התעסוקה בכלל ובפרט למשרות ההולמות את תחום כישוריהם. הדבר הינו בעדיפות עליונה של הרשות לפיתוח כלכלי על מנת לעמוד ביעדי התעסוקה הממשלתיים ועל מנת לעלות את התוצר במשק. מצידה העמותה מחויבת לביצוע הפעילות - ראייה לכך היא החלה בפעילות דומה המותאמת לסטודנטים מהחברה הכללית בישראל. ומאז מעוניינת ליצור מודל חדש שיהיה ייחודי לחברה הערבית.
2. **מידת המעורבות בעת ביצוע הפעילות** - העמותה תהיה מעורבת ואחראית על ביצוע הפעילות ולמעשה תספק את איסוף המתמחים הפוטנציאליים מחד, תלווה אותם פרטנית ותיצור קשר עם מקומות אפשריים להתמחות מאידך. כאשר הממשלה תהווה גורם מפקח ומסייע בפתירת דלתות.
3. **מקור היוזמה לקיום הפעילות** - היוזמה הינה של הרשות לפיתוח כלכלי לאחר תהליך של שולחן עגול בנושא מתמחים בו נבחנו מספר חלופות אפשריות לשיפור המעבר בין עולם

ירושלים, א' טבת תשע"ו

13 דצמבר 2015

פרוטוקול מס' 141

ההשכלה הגבוהה לשוק העבודה, וניצול כלי ההתמחות המקובל בעולם על מנת להפיג חששות אצל מעסיקים וליצור ניסיון בקורות החיים. היוזמה להליך פעולה ספציפי זה שנבחר הינה משותפת מאחר והעמותה מפעילה מודל דומה אך לא זהה לאוכלוסייה הכללית בישראל, אך נדרשות התאמות במידה ונרצה הצלחה באוכלוסייה הערבית בישראל. הרשות למעשה 'רוכשת' את השירות והניסיון הייחודי הזה לאלומה בתחום המתמחים כמנן גם את עיקר הנטל התקציבי.

סגנית החשב מבקשת כי הפירוט התקציבי יאושר על ידי החשבות בטרם התקשרות. לשאלת גב' יוסף האם אין גופים נוספים אשר יכולים לתת מענה לצורך המבוקש, השיב מר אסף כי היחידה המקצועית בחנה את השוק ולא נמצאו גופים אשר להם ניסיון עם התמחות בקרב בני מיעוטים ובתחום התמחויות לבוגרי אוניברסיטאות ופרסום במערכת מנוף בהתאם לתקנות תהא בדיקה נוספת.

שאלות גב' יוסף אל נציג היחידה המקצועית מר אסף שהועברו לאחר ישיבת הוועדה, ותשובותיו:

1. **מהם היעדים של הרשות, לכמה השמות בהתמחות שואפת הרשות?**
מר אסף השיב כי בכוונת הרשות, לממן כמאה מתמחים באמצעות מיזם זה, במסמכי ההתקשרות יקבע כי המיזם יימדד על פי תפוקת השמות.
2. **כיצד מוודאים שההשמות לא היו מבוצעות גם אילולא התערבות המיזם?**
מר אסף השיב, שכרגע העמותה מפעילה פעילות מהסוג המבוקש, כאשר רוב ההצלחות הינן בקרב יהודים. מציין כי ישנו קושי בהשמות לחברה הערבית, כיוון שיש מעט התמחויות בכלל בחברה בישראל, ולבנו מיעוטים בפרט. ולפיכך, מוצע לתגמל את העמותה לפחות באופן חלקי על בסיס מינימום זמן בהתמחות על מנת שתחשב השמה מלאה. כך גם יתאים להצעה של מדידת תפוקה.
3. **האם לא מדובר בפעילות שמתקיימת ממילא, גם ללא מעורבות הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים?**
הפעילות המתקיימת בשטח היום היא במסגרת פיילוט שנשען על התשתיות של תכנית לחברה הכללית. העמותה לא מנעה כמובן מסטודנטים מהמגזר הערבי להשתתף, אך אין מקורות מימון מספקים לרכיבים הייחודיים הנדרשים להכנת סטודנטים בחברה הערבית להשתלבות במעגל התעסוקה. מר אסף מציין שהיחידה המקצועית ביקשה לדעת בטרם פנתה לוועדת המכרזים שיש לעמותה היכרות וידע מספקים עם החברה הערבית כך שיוכלו להבין את המאפיינים והצרכים הייחודיים על מנת להתאים את התוכנית אל החברה הערבית ונמצא שכן.

שאלות גב' בכשי אל נציג היחידה המקצועית מר אסף שהועברו לאחר ישיבת הוועדה, ותשובותיו:

1. **האם ישנם קדיטריונים מסוימים לסטודנטים שמקבלים עזרה, כמו השכלה במוסד מסוים או נושא התואר?**
מר אסף השיב כי מדובר בסטודנטים אשר שייכים למוסדות להשכלה גבוהה שמוכרים ע"י המל"ג.
2. **האם נקבע מספר מינימאלי של סטודנטים שיקבלו שירותים?**
מר אסף השיב כי על פי שיטת התפוקות יתקבל מספר דרוש של מאה מתמחים.

ירושלים, א' טבת תשע"ו
 13 דצמבר 2015
 פרוטוקול מס' 141

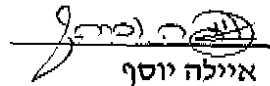
מך אסף השיב כי עמותת אלומה איתה אנו מבקשים לבצע את המיזם המשותף, עם ההתאמות הנדרשות לחברה הערבית.

החלטת הוועדה

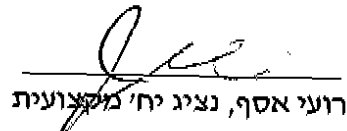
בהתאם לנדרש בתקנה 3(30) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993, ולאור נימוקי הגורם המקצועי והאסמכתאות שהציג, חברי הוועדה השתכנעו כי הבקשה המובאת להלן מסווגת כרכישת שירותים ולא כתמיכה ועל כן מאשרים פרסום החלטה זו באתר האינטרנט לבחינת קיומם של מיזמים נוספים למשך 14 ימי עסקים כנדרש בתקנה 3(ב) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993.

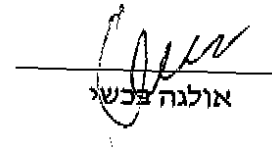
לאחר המועד האחרון לפרסום, יש להביא את הבקשה לאישור ועדת המכרזים.

 עידן מונצייק

 איילה יוסף

 דן יושע

 רוני אסף, נציג יח' מסיועית

 אולגה בכשי